

Rapport

Oorlog in Oekraïne

I&O-peiling oktober 2023

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2023/186

Datum

oktober 2023

Auteurs

Peter Kanne
Asher van der Schelde

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Interesse in en zorgen over oorlog in Oekraïne	6
1.1	Zes op tien Nederlanders volgen oorlog	6
1.2	Driekwart maakt zich zorgen over oorlog	6
2	Steun regeringsbeleid t.a.v. Oekraïne	7
2.1	Steun regering inzake oorlog stabiel	7
3	Meningen en gevoelens	8
3.1	Onverkorte steun, maar roep om vredesbesprekingen	8
3.2	Meerderheid wil geen Russisch gas meer	11
3.3	Drie op tien achten inzet kernwapens door Poetin mogelijk	12
3.4	Meer wapens hoeft niet	12
3.5	Steun voor ruimhartige opvang vluchtelingen iets afgenomen	13
3.6	Bijna helft staat open voor EU-lidmaatschap Oekraïne	13
4	Onderzoeksverantwoording	14

Blijvende steun Oekraïne; behoefte aan vredesbesprekingen

Meerderheid steunt Oekraïne onverkort

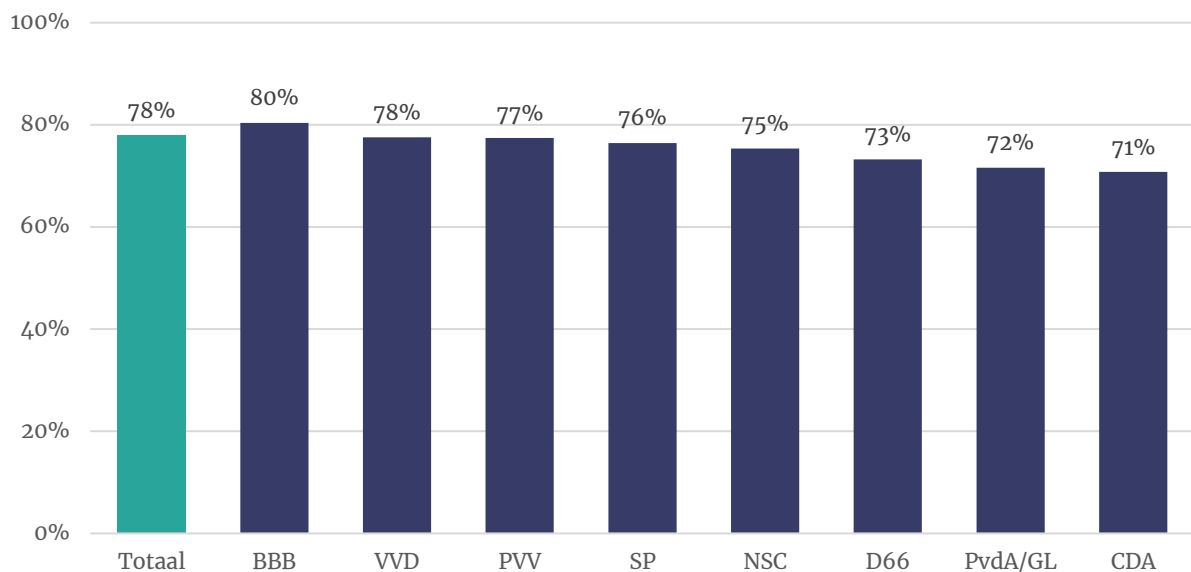
Uit alle gesloten vragen in dit onderzoek blijkt dat de overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking zich nog steeds zorgen maakt over de oorlog in Oekraïne, aan de kant van Oekraïne staat, de steun aan het bedreigde land wil handhaven en tevreden is over de manier waarop de Nederlandse regering dat tot nu toe doet.

Rusland mag niet winnen, maar Oekraïne en Rusland moeten wel gaan praten

Men is echter pessimistisch over het bereiken van een gunstig resultaat voor Oekraïne. Ruim driekwart van de Nederlanders (78%) vindt (daarom) dat 'Oekraïne en Rusland vredesbesprekingen moeten beginnen om deze oorlog te stoppen'. Slechts 8 procent vindt van niet, de rest is neutraal of weet het niet. Kiezers van alle politieke partijen vinden dat de twee landen met elkaar moeten gaan praten om de oorlog te beëindigen.

Dat ruim driekwart vindt dat Oekraïne en Rusland vredesbesprekingen moeten beginnen om deze oorlog te stoppen moet niet uitgelegd worden als een knieval voor Rusland.

Figuur 0.1: Oekraïne en Rusland moeten vredesbesprekingen beginnen om deze oorlog te stoppen. Laten zien: % (helemaal) mee eens.

Uitzichtloosheid oorlog, dus: onderhandelen voor vrede (zonder Poetin z'n zin te geven)

Veel respondenten zeggen dat Nederland – het liefst in EU- en NAVO-verband – als één man achter Oekraïne moet blijven staan. Poetin mag niet z'n zin krijgen en Rusland mag de oorlog niet winnen, want dan staat er nog veel meer op het spel (de westerse democratie, vrede en veiligheid in zowel Oekraïne, Europa of zelfs de rest van de wereld). Men ziet echter de uitzichtloosheid van deze oorlog en daarom zeggen veel deelnemers aan het onderzoek, ook in het belang van de Oekraïense bevolking: laat de twee landen met elkaar gaan onderhandelen en om het geweld te laten stoppen. Maar wel zodanig dat Oekraïne er zo veel mogelijk uitsleept.

Een kiezer vat het zo samen:

“Dit is geen oorlog met een uiteindelijke winnaar. Het is overduidelijk dat Rusland de agressor is. Oekraïne zit geografisch op politiek gevoelig gebied. We moeten realistisch zijn en Oekraïne een zo goed mogelijk uitgangspunt geven voor vredesonderhandelingen (dat is nu wel bereikt) en deze oorlog stoppen. De hele wereld kan niet blijven bloeden voor wat meer grond.”

Aandacht verslapt iets, maar zorgen om Oekraïne blijven

Ruim anderhalf jaar na de start van de oorlog in Oekraïne is de aandacht ervoor iets afgenomen, maar toch nog zes op tien Nederlanders zeggen de oorlog op de voet of op hoofdlijnen te volgen (samen: 58%). En nog steeds zegt driekwart van de Nederlanders zich veel tot enige zorgen te maken over de oorlog.

Steun regering inzake oorlog stabiel

Ten opzichte van een jaar geleden staan Nederlanders nog ongeveer in dezelfde mate achter de manier waarop de Nederlandse regering omgaat met de oorlog in Oekraïne. Zes op tien (59%) zeggen volledig of grotendeels achter het optreden van de Nederlandse regering te staan, dat is iets meer dan in oktober (56%) en duidelijk meer dan in juli van dat jaar (52%).

Kiezers van de regeringspartijen, maar ook die van GL-PvdA en NSC staan in ruime meerderheid achter het regeringsbeleid. Dat geldt niet voor de PVV-kiezers. Zij zeggen vaker dan andere kiezersgroepen (afgezien van FvD-kiezers) dat Nederland zich niet moet bemoeien met deze oorlog. Ten opzichte van eerdere metingen is dit niet sterk veranderd.

Meer wapens hoeft niet

Een kwart (24%) van de Nederlanders vindt dat Nederland *meer* wapens en ander materiaal moeten leveren aan Oekraïne.

Het sturen van militairen vinden nog steeds de meeste Nederlanders geen goed idee: slechts 13 procent vindt dat Nederland op die manier Oekraïne moet helpen. Dit is stabiel met vorig jaar.

Steun voor ruimhartige opvang vluchtelingen iets afgenomen

De helft van de Nederlanders (49%) vindt dat ‘Nederland vluchtelingen uit Oekraïne ruimhartig moet opnemen’. Een op vijf (19%) is het niet eens met deze stelling, de rest oordeelt neutraal of weet het niet. Een jaar geleden was 57 procent het eens met deze stelling.

Bijna helft voor EU- en NAVO-lidmaatschap Oekraïne

Bijna de helft van de bevolking (46%) vindt dat Oekraïne ooit lid moet kunnen worden van de Europese Unie. 21 procent vindt van niet.

Deze steun (46%) is iets lager dan bij voorgaande metingen.

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 6 tot maandagochtend 9 oktober 2023. In totaal werkten 2.293 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

I&O Research voerde dit onderzoek uit op eigen initiatief. De steekproef is volledig getrokken in het I&O Research Panel.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

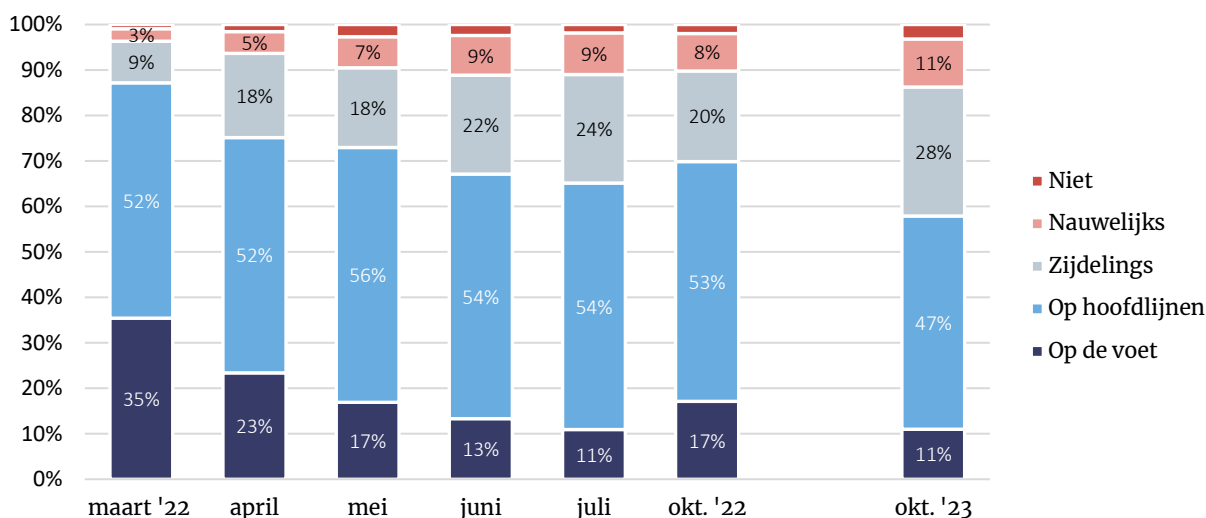
1 Interesse in en zorgen over oorlog in Oekraïne

1.1 Zes op tien Nederlanders volgen oorlog

Ruim anderhalf jaar na de start van de oorlog in Oekraïne is de aandacht ervoor afgenomen, maar toch nog redelijk groot. Bijna zes op tien Nederlanders zeggen de oorlog op de voet of op hoofdlijnen te volgen (samen: 58%). Dit is een kleiner aandeel dan in het begin, maar het wijkt niet sterk af van juni of juli 2022.

Het aandeel dat het op de voet volgt (nu nog 11%) is wel duidelijk lager dan maart en april 2022.

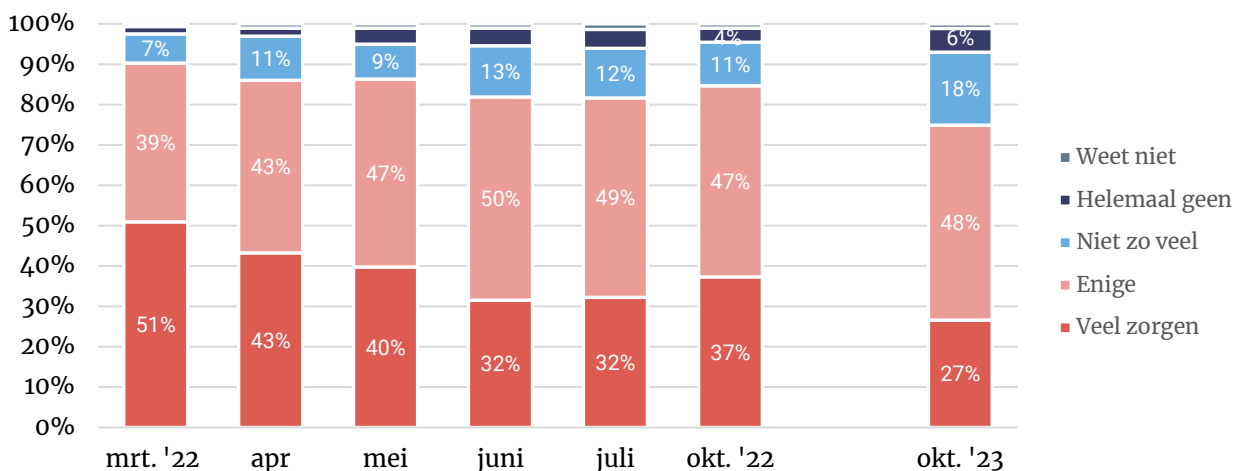
Figuur 1.1: Op dit moment is er een oorlog in Oekraïne gaande. In welke mate volgt u de oorlog in Oekraïne? Basis okt. '23: n= 1.157

1.2 Driekwart maakt zich zorgen over oorlog

Dat men het (iets) minder actief volgt wil niet zeggen dat er geen zorgen zijn. Nog steeds zegt driekwart van de Nederlanders zich veel tot enige zorgen te maken over de oorlog. Het aandeel dat zich veel zorgen maakt is wel op het laagste punt sinds we dit meten. Het aandeel 'niet zo veel' steeg van 11 naar 18%, het aandeel 'helemaal niet' van 4 naar 6 procent.

Figuur 1.2: In hoeverre maakt u zich zorgen over de oorlog in Oekraïne? Basis okt. '23: n= 1.157

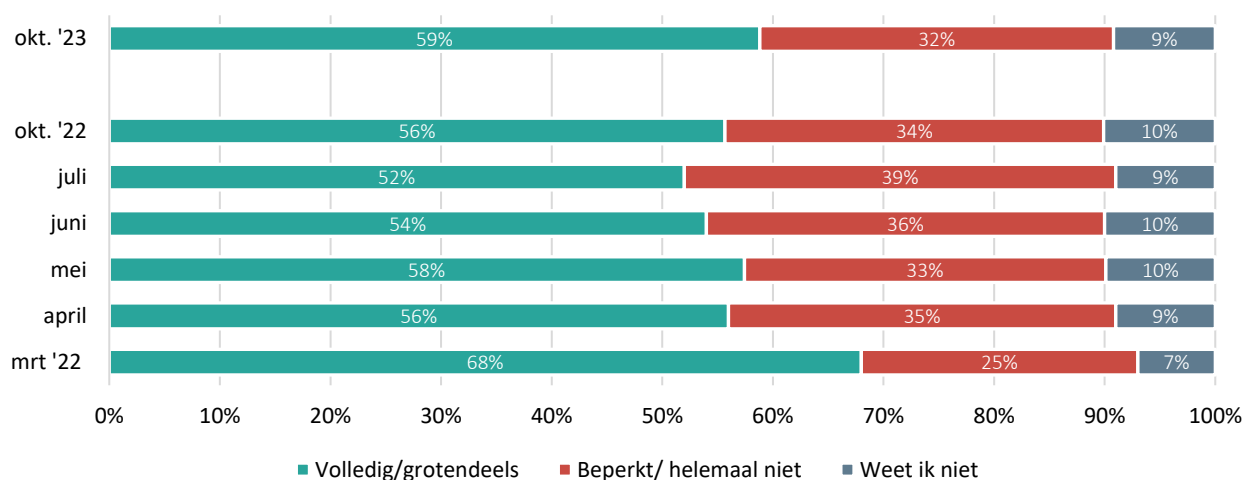
2 Steun regeringsbeleid t.a.v. Oekraïne

2.1 Steun regering inzake oorlog stabiel

Nederland geeft militaire steun aan Oekraïne in de oorlog tegen Rusland. Defensie stuurt materieel, geeft training aan Oekraïense militairen en verricht onderhoud. Nederland zet forensische opsporingsteams in voor het verzamelen van bewijs van oorlogsmisdaden.¹

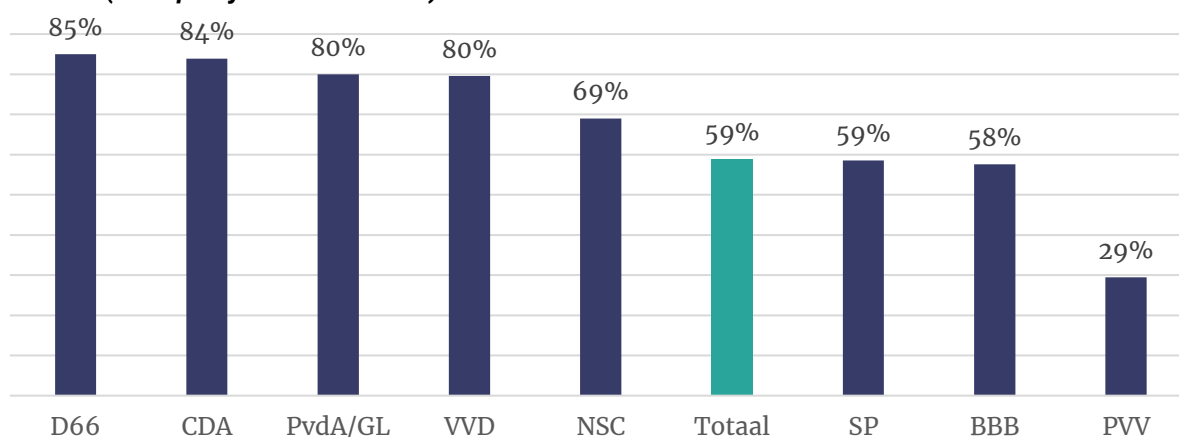
Ten opzichte van een jaar geleden staan Nederlanders nog ongeveer in dezelfde mate achter de manier waarop de Nederlandse regering omgaat met de oorlog in Oekraïne. Zes op tien (59%) zeggen volledig of grotendeels achter het optreden van de Nederlandse regering te staan, dat is iets meer dan in oktober (56%) en duidelijk meer dan in juli van dat jaar (52%).

Figuur 2.1: In welke mate staat u achter de manier waarop de Nederlandse regering omgaat met de oorlog in Oekraïne? Basis okt.'23: n= 1.157

Kiezers van de regeringspartijen, maar ook die van GL-PvdA en NSC staan in ruime meerderheid achter het regeringsbeleid. Dat geldt niet voor de PVV-kiezers. Ten opzichte van eerdere metingen is dit niet sterk veranderd.

Figuur 2.2: In welke mate staat u achter de manier waarop de Nederlandse regering omgaat met de oorlog in Oekraïne? (Naar partij eerste voorkeur) Basis okt.'23: n= 1.157

¹ Bron: www.defensie.nl

3 Meningen en gevoelens

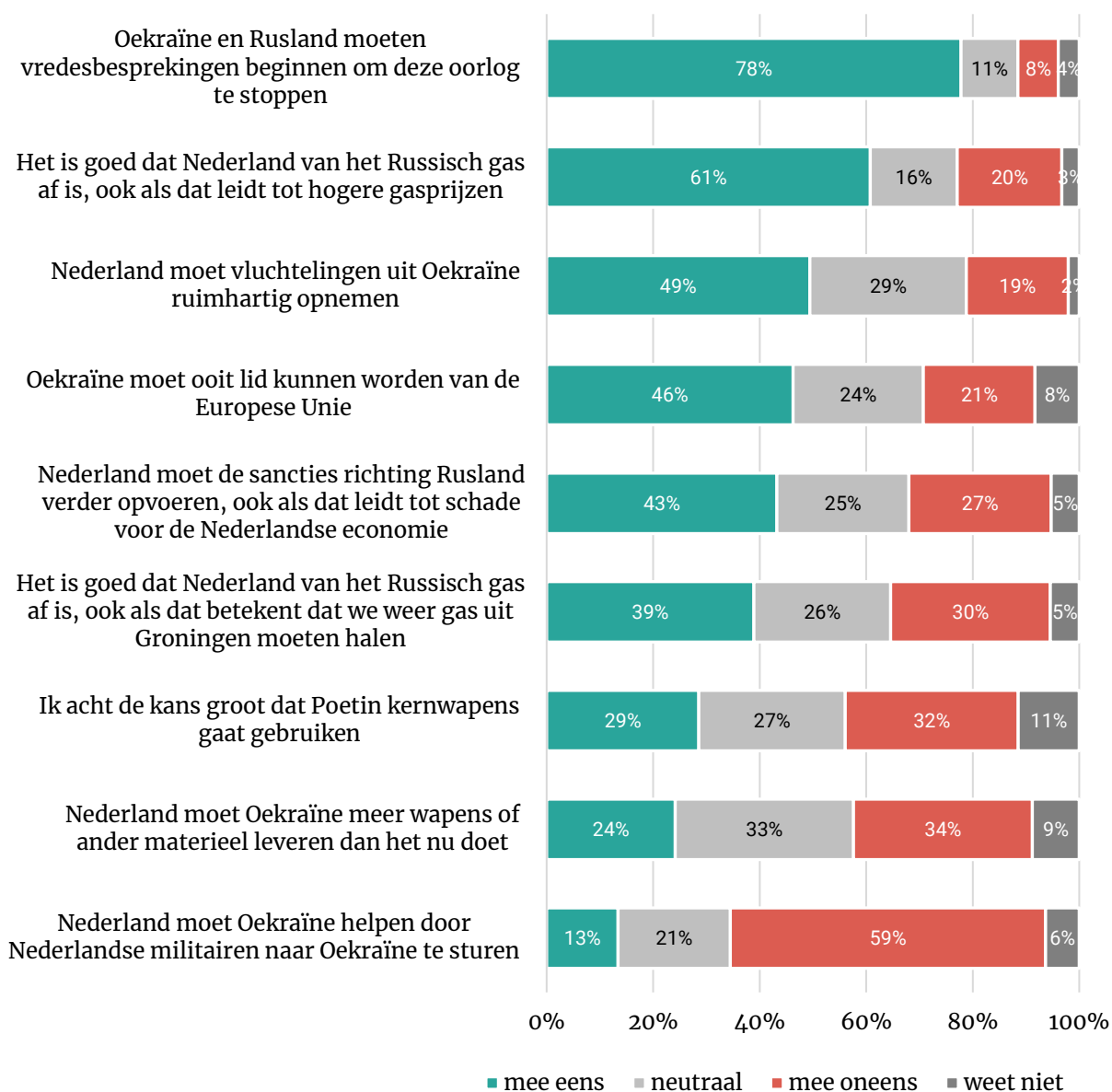
3.1 Onverkorte steun, maar roep om vredesbesprekingen

We legden een aantal stellingen voor die we al eerder voorlegden. In de volgende paragrafen gaan we in op de ontwikkelingen in de tijd voor die stellingen.

We voegden hier één nieuwe stelling aan toe: ‘Oekraïne en Rusland moeten vredesbesprekingen beginnen om deze oorlog te stoppen’. Ruim driekwart van de Nederlanders (78%) is het hiermee eens, slechts 8 procent is dat niet, de rest is neutraal of weet het niet. Kiezers van alle politieke partijen vinden dat de twee landen met elkaar moeten gaan praten om de oorlog te beëindigen.

Figuur 3.1 Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

Basis okt.'23: n= 1.157

Meerderheid steunt Oekraïne onverkort; maar ziet vredesbesprekingen als enige oplossing

Uit alle gesloten vragen blijkt dat Nederland overwegend aan de kant van Oekraïne staat, de steun aan Oekraïne wil handhaven en tevreden is over de manier waarop de Nederlandse regering dat nu doet. Dat ruim driekwart vindt dat *Oekraïne en Rusland vredesbesprekingen moeten beginnen om deze oorlog te stoppen* zou uitgelegd kunnen worden als een knieval voor Rusland, maar zo bedoelen de meeste respondenten het niet. Veel respondenten zeggen dat Nederland – het liefst in EU- en NAVO-verband – als één man achter Oekraïne moet blijven staan. Poetin mag niet z'n zin krijgen en Rusland mag de oorlog niet winnen, want dan staat er nog veel meer op het spel (de westerse democratie, vrede en veiligheid in zowel Oekraïne als de rest van Europa). Men ziet echter de uitzichtloosheid van deze oorlog en daarom zeggen veel deelnemers aan het onderzoek, ook in het belang van de Oekraïense bevolking: laat de twee landen met elkaar gaan onderhandelen en zorg ervoor dat het geweld stopt en Oekraïne er zo veel mogelijk uitsleept.

Een Denk-kiezer vat dit goed samen:

“Dit is geen oorlog met een uiteindelijke winnaar. Het is overduidelijk dat Rusland de agressor is. Oekraïne zit geografisch op politiek gevoelig gebied. We moeten realistisch zijn en Oekraïne een zo goed mogelijk uitgangspunt geven voor vredesonderhandelingen (dat is nu wel bereikt) en deze oorlog stoppen. De hele wereld kan niet blijven bloeden voor wat meer grond. Tevens dienen wij ons voor te bereiden met een goede defensie en op de toekomst. Rusland zal dit ongetwijfeld gaan herhalen en dan is de beste verdediging een sterke defensie met een krachtig leger.”

Kunt u in uw eigen woorden zeggen hoe u naar de oorlog in Oekraïne kijkt en wat de rol van de Nederlandse overheid moet zijn, wat u betreft? (Open antwoorden op deze vraag:)

- De oorlog in Oekraïne is vreselijk. Het komt wel heel dichtbij eigen land. Nederland doet denk ik genoeg momenteel door Oekraïense vluchtelingen op te vangen en door het leveren van militair materieel. (VVD-kiezer)
- Het zou goed zijn als er vredesbesprekingen starten, maar Rusland moet wel al het "ingepikte" land van Oekraïne teruggeven. De regering moet die actief steunen. (VVD-kiezer)
- Ik vind het verschrikkelijk dat Poetin Oekraïne is binnen gevallen. Heb erg met deze mensen te doen en vind het goed dat we deze mensen opvangen in Nederland, ook omdat het een Europees land betreft. Vredesbesprekingen hoeft van mij niet, er valt weinig te onderhandelen. Waarom zou Oekraïne land e.d. af moeten staan aan Rusland? Het land is van Oekraïne. Ik vind het goed dat Nederland Oekraïne helpt, helemaal omdat het een Europees land betreft. (VVD-kiezer)
- De Nederlandse overheid moet in EU- en NAVO-verband Oekraïne blijven steunen en van wapens voorzien. We moeten een verenigd front vormen tegen Poetin. (D66-kiezer)
- Als Oekraïne de oorlog verliest dan gaat Poetin door om zijn ideologie door te zetten. Nederland moet alles doen wat mogelijk is om te voorkomen dat onze democratie in gevaar komt. (PVV-kiezer)
- Dat moet u aan van Baarle en van Hofstad vragen met hun grote mond op dat plein. Baudet heeft hiervoor gewaarschuwd mag ook wel eens gezegd worden! (PVV-kiezer)
- Ik vind de oorlog in Oekraïne een zuiver hypocriete besluit en handeling. De Nederlandse regering moet terughoudend zijn wat betreft de oorlog maar MOET naar de onderhandelingstafel of dat afdwingen) om tot vredesbesprekingen te geraken. (CDA-kiezer)
- Oekraïne kan het verloren terrein niet heroveren, daarom moet NL aansturen bij Oekraïne op vredesonderhandelingen. Niet nog meer doden en gewonden. In ieder geval voorkomen dat het een gestold conflict wordt en de Oekraïense economie langzaam leegloopt. (CDA-kiezer)
- Deze oorlog duurt te lang. Aan alle kanten zie je dat steeds minder landen Oekraïne willen steunen op militair gebied. Er moet iets gebeuren zodat er vredesbesprekingen op gang kunnen komen. Hier zou Nederland een voortrekkersrol in kunnen zijn. (GL-PvdA-kiezer)
- De oorlog in Oekraïne vind ik een bedreiging voor onze democratie die erop gericht is dat eenieder zichzelf kan zijn ongeacht afkomst, levensovertuiging en geaardheid. De taak van de Nederlandse overheid

is dat zij deze democratische beginselen moet uitdragen in haar beleid ten aanzien van Rusland en haar steun aan Oekraïne. Ook aan de Oekraïense samenleving moet de Nederlandse overheid duidelijk maken waar wij als land en samenleving voor staan. (GL-PvdA-kiezer)

- De Nederlandse overheid moet in samenwerking met de Europese unie een front trekken tegen Rusland en Oekraïne helpen met het beschermen van en terug eisen van Oekraïens grondgebied. (GL-PvdA-kiezer)
- Bezettingsoorlog in een vrij land, moet wereldwijde steun krijgen, alleen al omdat de oorlog gevoerd wordt tegen de bevolking en niet tegen het of gedeeltelijk tegen het Oekraïense leger. (BBB-kiezer).
- Complex, Nederland moet duidelijk standpunt innemen tegen Rusland en daar ook naar handelen. Maar daarbij belangen van Nederlandse burgers en EU lidstaten + NAVO bondgenoten wel meewegen. (NSC-kiezer)
- De Nederlandse overheid moet Oekraïne financiële en materiële steun verlenen zodat deze zich kan verzetten tegen Russische agressie en haar grondgebied weer kan terugveroveren. Wanneer Rusland niet in Oekraïne wordt gestopt zal de oorlog zich verder verspreiden naar niet-NATO landen zoals Moldavië en Georgië. Dit zal nog verdere problematiek met zich meebrengen voor NATO en de Europese unie. (NSC-kiezer)
- De oorlog in Oekraïne is een poging van Poetin om te kijken hoe ver het westen bereid is om te gaan in onze oppositie tegen autoritaire leiders zoals hijzelf, waar ook andere regimes (China, Saudi Arabië, etc.) met argusogen naar kijken om de kracht en morele standvastigheid van het westen te leren kennen. We moeten dus onze rug recht houden totdat Rusland verslagen is, en zorgen dat ook binnen Oekraïne westerse waarden als anti-corruptie en waardering voor mensenrechten mainstream worden. (NSC-kiezer)
- De oorlog in Oekraïne is slechts een klein (zichtbaar) onderdeel van een veel grotere en gevaarlijker macht uitbreiding van Poetin. De grootste zorg en gevaar schuilt in het vrienden maken van Rusland en Zuid-Afrika. De Nederlandsche overheid is hier absoluut niet alert op! (CU-kiezer)
- De NAVO heeft de oorlog aan gewakkerd door te provoceren. Nederland had hier afstand van moeten nemen en proberen de vrede te bewaren. En zeker geen wapens leveren. (FvD-kiezer)
- De rol van Nederland zou neutraal moeten zijn en aandringen om vredesbesprekingen mogelijk te maken om een eind aan deze afschuwelijke oorlog te maken!! (FvD-kiezer)
- De oorlog in Oekraïne lijkt voor mij een beetje op een patstelling, ondanks dat Oekraïne stukje bij beetje grondgebied veroverd. De Nederlandse overheid zou hierin kunnen bemiddelen. Vind wel dat het Nederlandse leger al genoeg heeft gedaan in de vorm van wapens leveren. (Nog geen voorkeur)
- De rol van de Nederlandse overheid is momenteel ruim voldoende. Oekraïne moet meer doen aan pogingen tot vredesbesprekingen. (Nog geen voorkeur)

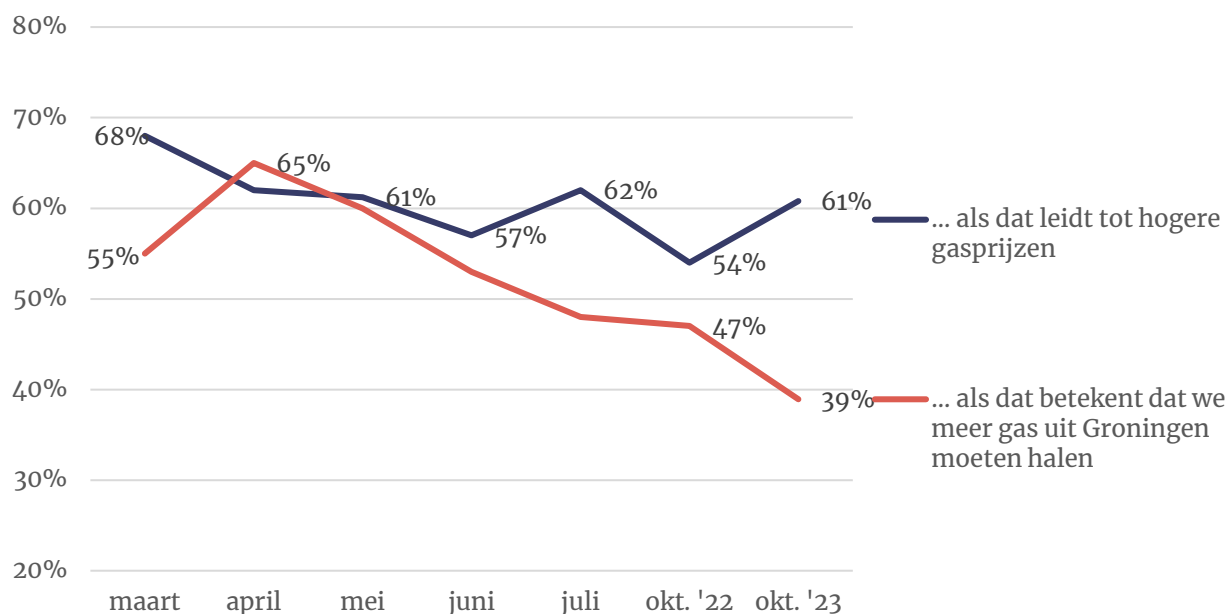
3.2 Meerderheid wil geen Russisch gas meer

We legden Nederlanders twee stellingen voor over het gebruik van Russisch gas. Net als in voorgaande metingen staan Nederlanders achter het besluit geen Russisch gas meer af te nemen.

Met de stelling “Het is goed dat Nederland van het Russisch gas af is, ook als dat leidt tot hogere gasprijzen” was aanvankelijk (maart '22) 68 procent het eens, daarna daalde dit, mede onder invloed van de energiecrisis van vorig najaar. In oktober was 54 het hiermee eens, nu is dat weer gestegen naar 61 procent. Waarmee de opvatting

Als stoppen met Russisch gas betekent *dat we weer gas uit Groningen moeten halen*, is ondertussen maar een minderheid van 39 procent voor (30% is tegen, de rest is neutraal of weet het niet). Dit is een flinke afname ten opzichte van april 2022, toen 65 procent het hier nog mee eens was. Dat in de tussentijd (24 februari 2023) het rapport ‘Groningers boven gas’ van de parlementaire enquête aardgaswinning Groningen is gepubliceerd, zal hier mede aan hebben bijgedragen.

Figuur 3.2: Het is goed dat Nederland af is van het Russische gas, ook...
(% helemaal eens/eens). Basis okt.'23: n= 1.157

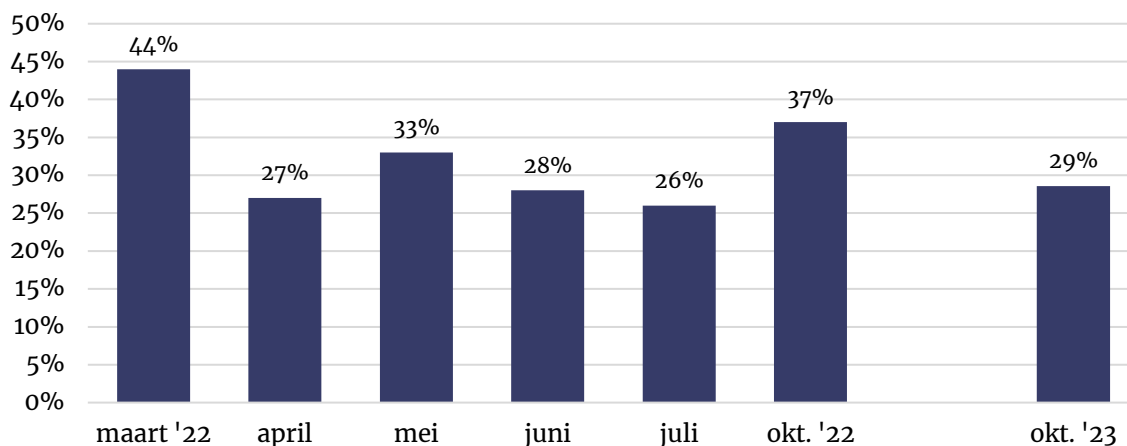

3.3 Drie op tien achten inzet kernwapens door Poetin mogelijk

Drie op tien Nederlanders achten de kans groot dat Poetin kernwapens gaat gebruiken. Dat is een afname ten opzichte van oktober vorig jaar en ongeveer gelijk aan de periode daarvoor.

Figuur 3.3: Ik acht de kans groot dat Poetin kernwapens gaat gebruiken. (% mee eens)

Basis okt.'23: n= 1.157

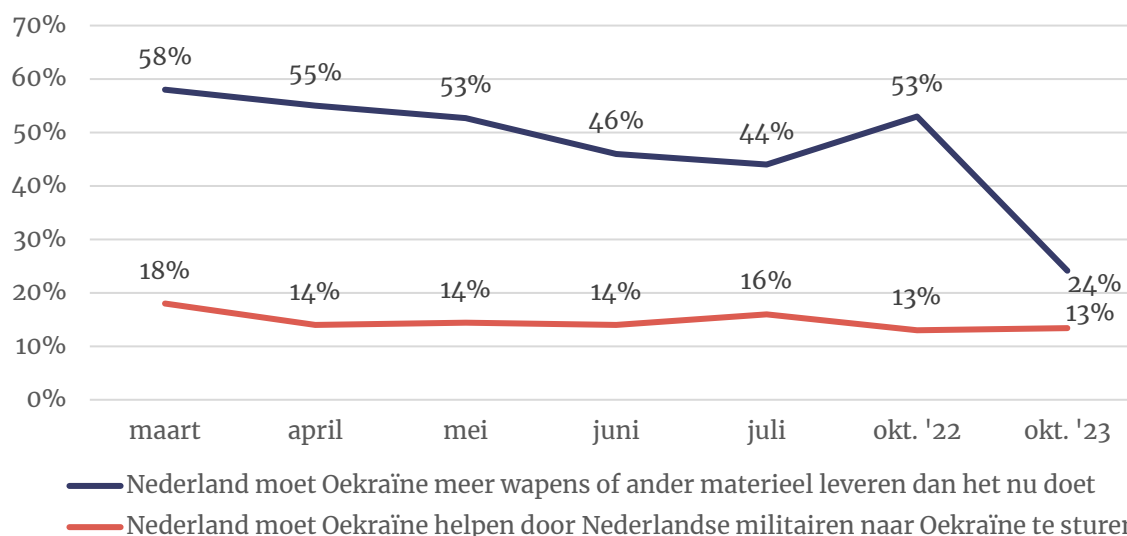
Net als een jaar geleden denken de meesten van deze groep (29%) dat Oekraïne dan het doelwit zal zijn (74%, was 75%). Vier op tien (39%) dat dat elders in West-Europa (wellicht ook in Nederland) zal worden getroffen.

3.4 Meer wapens hoeft niet

Een kwart (24%) van de Nederlanders is het eens met de stelling Nederland moet Oekraïne *meer* wapens en ander materiaal leveren dan het nu doet. Dat is beduidend minder dan een jaar geleden, toen 53 procent het eens was met de (iets andere) stelling Nederland moet Oekraïne helpen door meer wapens of ander materieel te leveren. Het sturen van Nederlandse militairen vinden de meeste mensen nog steeds geen goed idee (13 procent wel). Dit is stabiel met vorig jaar.

Figuur 3.2: Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen? %(helemaal) eens.

Basis okt.'23: n= 1.157

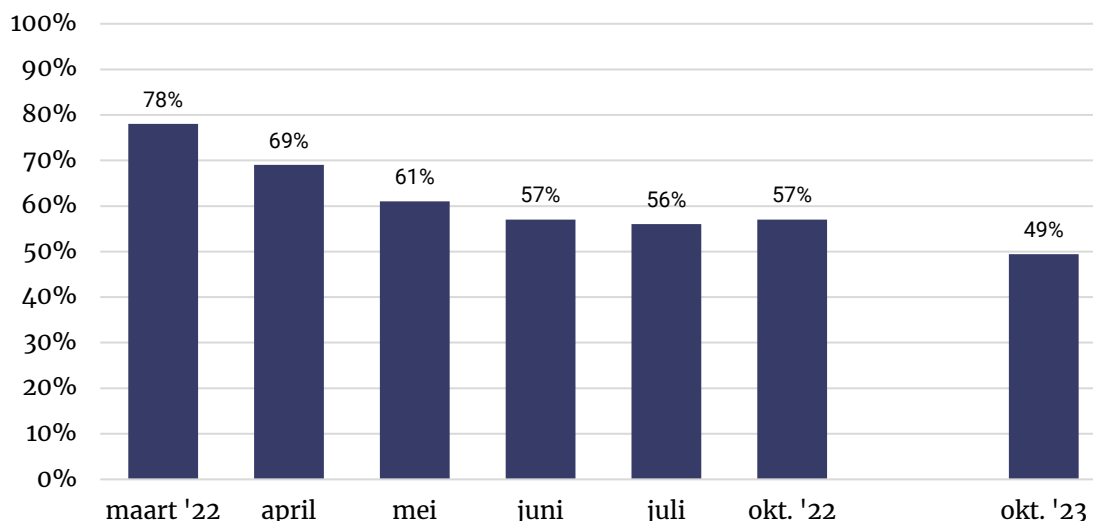
3.5 Steun voor ruimhartige opvang vluchtelingen iets afgenomen

De helft van de Nederlanders vindt dat 'Nederland vluchtelingen uit Oekraïne ruimhartig moet opnemen'. Een op vijf (19%) is het niet eens met deze stelling, de rest oordeelt neutraal of weet het niet.

Een jaar geleden was 57 procent het eens met deze stelling.

Figuur 3.4: Nederland moet vluchtelingen uit Oekraïne ruimhartig opnemen

Laten zien: %(helemaal) mee eens. Basis okt.'23: n= 1.157

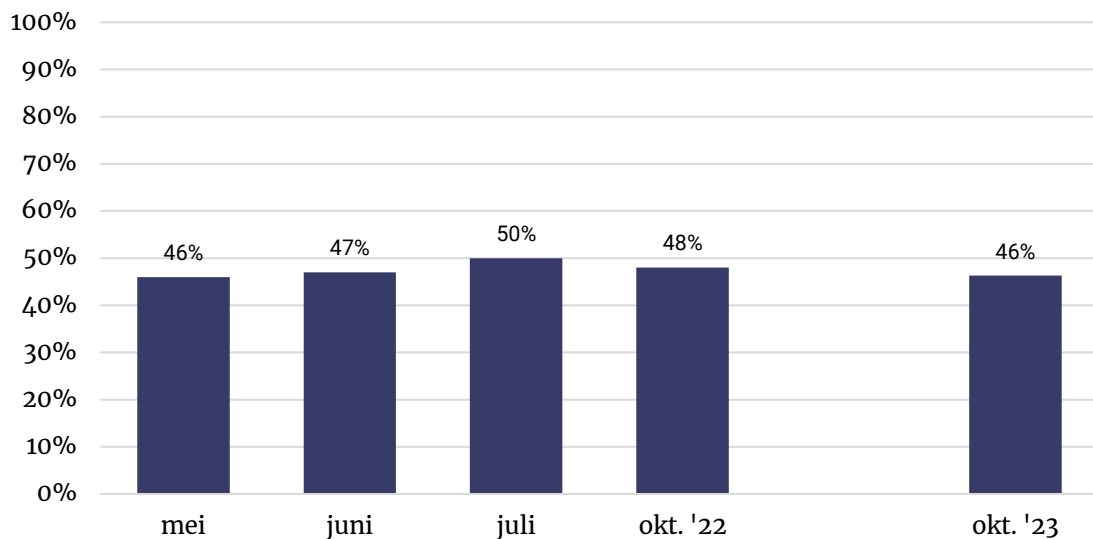

3.6 Bijna helft staat open voor EU-lidmaatschap Oekraïne

Bijna de helft van de bevolking (46%) vindt dat Oekraïne ooit lid moet kunnen worden van de Europese Unie. Dit is ongeveer gelijk aan voorgaande metingen.

Figuur 3.5: Oekraïne moet ooit lid kunnen worden van de Europese Unie. % (helemaal) mee eens.

Basis okt.'23: n= 1.157

4 Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 6 tot maandagochtend 9 oktober 2023. In totaal werkten 2.293 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is volledig getrokken in het I&O Research Panel.

I&O Research voerde dit onderzoek uit op eigen initiatief.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=2.000$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl